

U S T A W A

z dnia 19 grudnia 1975 r.

o opłacie skarbowej.

Art. 1. 1. Opłatę skarbową pobiera się:

- 1) w postępowaniu w sprawach indywidualnych z zakresu administracji państwowej:
 - a) od podań i załączników do podań nie wyłączając środków odwoławczych,
 - b) od czynności urzędowych podejmowanych na wniosek zainteresowanego,
 - c) za świadectwa wydawane na wniosek zainteresowanego,
 - d) za zezwolenia wydawane na wniosek zainteresowanego,
- 2) od czynności cywilnoprawnych bez względu na to, czy zostały stwierdzone pismem, a dotyczących:
 - a) odpłatnego przeniesienia przez osoby fizyczne lub osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki społecznej własności rzeczy lub praw, jeżeli nie następuje ono w wykonywaniu działalności zarobkowej w rozumieniu przepisów o podatku obrotowym,
 - b) umowy pożyczki udzielanej przez osoby wymienione pod lit. a,
 - c) umowy dzierżawy lub najmu,
- 3) od następujących dokumentów stwierdzających czynności cywilnoprawne:
 - a) rachunków stwierdzających sprzedaż rzeczy albo odpłatne świadczenie usług przez osoby fizyczne i osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki społecznej, jeżeli sprzedaż lub świadczenie usług następuje w wykonywaniu działalności zarobkowej w rozumieniu przepisów o podatku obrotowym,
 - b) pism stwierdzających zobowiązanie osób fizycznych i osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki społecznej do odpłatnego przeniesienia własności rzeczy lub praw albo do zawarcia oznaczonej umowy, a także od pism stwierdzających odpłatne przeniesienie przez osoby fizyczne i osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki społecznej własności w wyniku zniesienia współwłasności lub działu spadku i pism stwierdzających zamianę,
 - c) pism stwierdzających odpłatne ustanowienie prawa użytkowania na rzecz osób fizycznych oraz osób prawnych nie będących jednostkami gospodarki społecznej,

- d) pism stwierdzających zawiązanie spółki przez osoby fizyczne i osoby prawne nie będące jednostkami gospodarki uspołecznionej,
- e) pism stwierdzających obciążenie obdarowanego obowiązkiem określonego działania lub zaniechania,
- f) weksli i protestów weksli, pełnomocnictw, poręczeń, ustanowienia hipoteki, dokumentów przewozowych,
- g) umów majątkowych małżeńskich,
- h) orzeczeń sądów, ugód sądowych, wyroków sądów polubownych i pism stwierdzających czynności urzędowe komorników sądowych i poborców skarbowych, jeżeli wywołują one takie same skutki prawne jak czynności cywilnoprawne wymienione w pkt 2.

2. Przeniesienie własności rzeczy lub praw podlega opłacie skarbowej, jeżeli dotyczy rzeczy znajdujących się w kraju lub praw podlegających wykonaniu w kraju, a w wypadku gdy rzecz znajduje się za granicą lub prawo podlega wykonaniu za granicą — jeżeli kupujący jest obywatelem polskim mającym miejsce zamieszkania w Polsce i nabycie odbywa się w Polsce.

3. W zakresie wykonywania przez przedsiębiorstwa i instytucje państwowe, organizacje zawodowe i społeczne czynności z zakresu administracji państwowej opłatę skarbową pobiera się od podań i załączników do podań wnoszonych do tych jednostek organizacyjnych, od ich czynności urzędowych oraz za wydawane świadectwa i zezwolenia.

Art. 2. 1. Opłatę skarbową pobiera się także zamiast podatku obrotowego i dochodowego od działalności określonych grup rzemiosła wykonywanego na podstawie potwierdzenia zgłoszenia wykonywania rzemiosła.

2. Minister Finansów w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego i Usług określi w drodze rozporządzenia grupy rzemiosł, do których stosuje się przepis ust. 1, warunki pobierania opłaty skarbowej zamiast podatku obrotowego i dochodowego, wysokość stawek opłaty skarbowej, terminy i tryb jej pobierania, a także zasady całkowitego lub częściowego zwolnienia od tej opłaty.

Art. 3. 1. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej od podań i załączników do podań oraz świadectw ciąży tylko na osobach fizycznych i osobach prawnych nie będących jednostkami gospodarki uspołecznionej. Opłacie skarbowej podlegają także podania i załączniki do podań składane przez spółdzielnie rzemieślnicze w imieniu członków tych spółdzielni.

2. Jeżeli osoby wymienione w ust. 1 składają wspólne podania lub załączniki do podań albo jeżeli na ich wspólny wniosek dokonuje się czynności urzędowych lub wydaje świadectwa albo zezwolenia, obowiązek uiszczenia opłaty ciąży na nich solidarnie.

3. Jeżeli osoby wymienione w ust. 1 składają podania lub załączniki do podań wspólnie z innymi osobami albo jeżeli na ich wspólny wniosek dokonuje się czynności urzędowych lub wydaje świadectwa albo zezwolenia, obowiązek uiszczenia opłaty ciąży wyłącznie na osobach wymienionych w ust. 1.

4. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej od czynności cywilnoprawnych oraz od dokumentów stwierdzających te czynności ciąży solidarnie na osobach biorących udział w tych czynnościach, z wyjątkiem opłaty skarbowej od rachunków stwierdzających sprzedaż rzeczy lub świadczenie usług w wykonywaniu działalności zarobkowej; w tym wypadku do uiszczenia opłaty skarbowej obowiązany jest sprzedawca rzeczy lub świadczący usługę (wystawca rachunku).

Art. 4. Nie podlegają opłacie skarbowej podania i załączniki do podań oraz świadectwa, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów podlegają opłatom na rzecz Państwa (opłaty specjalne) lub są od tych opłat zwolnione.

Art. 5. 1. Nie podlegają opłacie skarbowej podania i załączniki do podań, czynności urzędowe, świadectwa, zezwolenia i pełnomocnictwa w sprawach:

- 1) alimentacyjnych, opieki i przysposobienia,
- 2) ubezpieczenia społecznego, zaopatrzenia rentowego, pomocy społecznej, ulg określonych w przepisach szczególnych dla żołnierzy niezawodowych i ich rodzin oraz uprawnień i ulg dla inwalidów i osób objętych przepisami o dalszym zwiększeniu świadczeń dla kombatanów i więźniów obozów koncentracyjnych,
- 3) powszechnego obowiązku obrony,
- 4) wyborów do Sejmu i rad narodowych,
- 5) wyłączeniowych, łącznie z czynnościami cywilnoprawnymi i dokumentami stwierdzającymi przeniesienie własności rzeczy lub praw na podstawie przepisów o zasadach i trybie wyłączenia nieruchomości.

2. Nie podlegają opłacie skarbowej podania i załączniki do podań, których przedmiotem są skargi i wnioski w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego. Nie dotyczy to podań określanych przez strony jako skargi, lecz będących w istocie swych odwołaniami, zażaleniami lub innymi środkami prawnymi, składanymi w toku instancji.

3. Nie podlegają opłacie skarbowej podania i załączniki do podań oraz świadectwa wydawane w sprawach zatrudnienia, świadczeń socjalnych i wynagrodzeń za pracę.

4. Nie podlegają opłacie skarbowej podania, załączniki do podań i świadectwa dotyczące nauki, szkolnictwa i oświaty pozaszkolnej oraz zdrowia.

5. Nie podlegają opłacie skarbowej podania o wydanie świadectw oraz wydawane na skutek tych podań świadectwa niezbędne do uzasadnienia wniosków w sprawach wymienionych w ustępach poprzedzających.

6. Jeżeli świadectwo, zezwolenie albo dokument stwierdzający czynność cywilnoprawną, nie podlegające opłacie skarbowej na podstawie ust. 1—5, zostały użyte w innym celu, powstaje obowiązek uiszczenia od nich opłaty skarbowej.

Art. 6. Stawki opłaty skarbowej nie mogą przewyższać:

- 1) od przedmiotów opłaty określonych w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a — od podania 500 zł i od załącznika do podania 5 zł,
- 2) od przedmiotów opłaty określonych w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. b — 500 zł, a od ustalenia lub zmiany ceny — 2.500 zł,
- 3) od przedmiotów opłaty określonych w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. c — 600 zł, a jeżeli opłata jest pobierana od strony dokumentu — 30 zł od strony, a przy stawkach procentowych — 2%,
- 4) od przedmiotów opłaty określonych w art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. d — 50.000 zł, a jeżeli opłata jest pobierana od powierzchni — 20 zł od jednego m² powierzchni a przy stawkach procentowych — 25%,
- 5) od przedmiotów opłaty określonych w art. 1 ust. 1 pkt 2 i 3 — 1.000 zł, a przy stawkach procentowych — 25%.

Art. 7. 1. Rada Ministrów w drodze rozporządzenia określi:

- 1) przedmioty opłaty skarbowej wymienione w art. 1, zasady ustalania podstawy obliczania opłaty, wysokość stawek opłaty od poszczególnych przedmiotów opłaty, jak również zwolnienia od tej opłaty n.e przewidziane w ustawie,
- 2) zwolnienia od opłaty skarbowej, pod warunkiem wzajemności, państw obcych, ich misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych, a także innych osób lub instytucji międzynarodowych, korzystających z immunitetów dyplomatycznych lub konsularnych na mocy ustaw, umów międzynarodowych bądź powszechnie uznanych zwyczajów międzynarodowych.

2. Minister Finansów może przyznawać dalsze zwolnienia od opłaty skarbowej w odniesieniu do poszczególnych przedmiotów opłaty lub grup osób.

Art. 8. 1. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej powstaje:

- 1) od podań i załączników do podań, świadectw i zezwoleń — z chwilą wniesienia podania lub złożenia załącznika do podania albo wydania św adectwa lub zczwole-
nia,
- 2) od czynności urzędowych — z chwilą sporządzenia pisma lub protokołu albo dokonania czynności, jeżeli w jej wyniku nie został wydany żaden dokument,
- 3) od czynności cywilnoprawnych nie stwierdzonych pismem — z chwilą dokonania tych czynności,
- 4) od dokumentów stwierdzających czynności cywilnoprawne — z chwilą sporządzenia dokumentu, chyba że opłata pobierana jest przez płatnika,
- 5) od dokumentów stwierdzających czynności cywilnoprawne sporządzonych za granicą — w terminie 7 dni od dnia wprowadzenia ich do Polski; jeżeli daty wprowadzenia nie da się ustalić, termin ten liczy się od dnia otrzymania ich w Polsce przez osoby, na których ciąży obowiązek uiszczenia opłaty.

2. Dokument stwierdzający czynność cywilnoprawną uważa się za sporządzony, jeżeli:

- 1) został podpisany przez strony lub choćby przez jedną ze stron i wręczony lub wysłany drugiej stronie albo osobie trzeciej bądź przedstawiony państwowemu biurze notarialnemu w celu dokonania wpisu w księdze wieczystej, bądź sporządzony sądownie lub notarialnie albo notarialnie uwierzytelniony,
- 2) protokół stwierdzający czynność cywilnoprawną został podpisany,
- 3) dokument stwierdzający czynność cywilnoprawną, sporządzony wobec świadków, podpisali świadkowie lub jeden z nich.

3. Jeżeli od czynności cywilnoprawnej lub dokumentu stwierdzającego tę czynność uiszczono należną opłatę skarbową, dokument późniejszy stwierdzający tę samą czynność nie podlega opłacie skarbowej.

4. Obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej od dokumentów określonych w art. 1 ust. 1 pkt 3 lit. h powstaje odpowiednio z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia, zawarcia ugody, doręczenia wyroku sądu polubownego lub udzielenia przybycia.

5. Jeżeli zgodnie z przepisami prawa lub umową powstanie lub ustanie skutków czynności cywilnoprawnej uzależniono od warunku, obowiązek uiszczenia opłaty skarbowej powstaje z chwilą sporządzenia pisma.

6. Opłatę skarbową od weksli uiszcza się przed umieszczeniem pierwszego podpisu; od weksla trasowanego płatnego na własne zlecenie wystawcy lub na jego rzecz — przed przyjęciem weksla lub umieszczeniem pierwszego indosu, a od weksla wystawionego za granicą także przed przyjęciem zapłaty, wręczeniem innej osobie lub przed wytoczeniem powództwa o należność z weksla.

7. Rada Ministrów określi wypadki, w których za czynności urzędowe pobiera się opłatę skarbową z chwilą złożenia wniosku o dokonanie tych czynności.

Art. 9. 1. Podstawę wymiaru opłaty skarbowej od czynności cywilnoprawnych oraz od dokumentów stwierdzających te czynności stanowi wartość rynkowa przedmiotu czynności cywilnoprawnej w dniu dokonania tej czynności.

2. Jeżeli zgłoszona wartość znacznie odbiega od wartości rynkowej przedmiotu czynności cywilnoprawnej, terenowy organ administracji państwowej ustali tę wartość według zasad określonych przepisami o podatku od spadków i darowizn.

Art. 10. 1. Do obliczania i pobierania od zobowiązanego opłaty skarbowej oraz do wpłacania jej na rachunek budżetu właściwej rady narodowej obowiązani są jako płatnicy:

- 1) notariusz — od sporządzonych przed nim dokumentów stwierdzających czynności cywilnoprawne lub przedstawionych mu celem dokonania czynności notarialnej oraz od poświadczeń przez niego dokonanych,
- 2) przewoźnik — od listów przewozowych i innych dokumentów stwierdzających, że otrzymał rzecz do przewozu,
- 3) przedsiębiorca okrętowy, przedsiębiorca żeglugi powietrznej lub ich agenci — od dokumentów przewozowych upoważniających do jazdy statkiem morskim lub powietrznym,
- 4) nabywca rzeczy lub odbiorca usługi będący jednostką gospodarki społecznej — od rachunków lub innych dokumentów stwierdzających należność za sprzedane rzeczy lub świadczone usługi, jeżeli zgodnie z obowiązującymi przepisami należność ma być uiszczona gotówką,
- 5) sekretarz sądu — od orzeczeń sądu, od ugód sądowych oraz od postanowień sądu nadających klauzulę wykonalności wyrokom sądów polubownych lub ugodom zawartym przed tymi sądami,
- 6) komornik sądowy i poborca skarbowy — od dokonanych przez nich czynności stanowiących tytuł przeniesienia własności rzeczy.

2. Płatnicy stwierdzają na oryginałach bądź na odpisach dokumentów wydawanych stronom lub przyjmowanych od stron sposób obliczenia opłaty, określając rodzaj i przedmiot opłaty, kwoty uiszczonych opłaty bądź powód niepobrania opłaty oraz pozycję rejestru opłat. Takie samo stwierdzenie płatnicy umieszczają w rejestrach oraz na pismach pozostających w aktach.

3. Płatnicy obowiązani są uzależnić dokonanie czynności, sporządzenie dokumentu, wydanie rzeczy lub dokumentu od uprzedniego uiszczenia opłaty skarbowej. Płatnicy wymienieni w ust. 1 pkt 4 pobierają należną opłatę skarbową przy wypłacie należności.

4. Minister Finansów określi sposób pobierania, uiszczania i zwrotu opłaty skarbowej oraz sposób prowadzenia rejestrów tej opłaty.

Art. 11. 1. Kierownicy jednostek organizacyjnych pobierających opłatę oraz organy nadzorcze tych jednostek są obowiązani przy dokonywaniu kontroli działalności jednostek organizacyjnych pobierających opłatę skarbową sprawdzać jednocześnie p awidłowość poboru tej opłaty.

2. Pracownicy organów władzy i administracji państwowej oraz jednostek gospodarki społecznej są obowiązani sprawdzać uiszczenie opłaty skarbowej od podań, świadectw i zezwoleń podlegających opłacie oraz dokumentów stwierdzających czynności cywilnoprawne, przedstawionych im w związku z załatwianymi przez nich sprawami. W razie stwierdzenia nieuiszczenia opłaty lub uiszczenia jej w niedostatecznej kwocie należy pobrać opłatę i skasować znaczki na świadectwie, zezwoleniu lub innym dokumencie, zaś w razie odmowy jej uiszczenia — odmówić przyjęcia podania, świadectwa, zezwolenia lub dokumentu.

3. Ogólny nadzór nad poborem opłaty skarbowej sprawuje Minister Finansów.

Art. 12. 1. Opłata skarbowa podlega zwrotowi, jeżeli została uiszczona nienależnie lub w kwocie wyższej od należnej albo jeżeli mimo uiszczenia opłaty nie wykonano czynności urzędowej lub nie wydano dokumentu. Zwrot opłaty nie przysługuje jednak, jeżeli niewykonanie czynności nastąpiło z winy strony lub jeżeli strona odmówiła przyjęcia prawidłowo sporządzonego dokumentu albo jeżeli uiszczona opłata nie przekracza 10 zł.

2. Opłata podlega zwrotowi, jeżeli umowa stwierdzona pismem, od którego uiszczono opłatę, jest nieważna lub została uznana za nieważną albo jeżeli nie ziszczył się warunek zawieszający, od którego uzależniono wykonanie umowy. Jeżeli umowę zawarto pod warunkiem rozwiązującym

i warunek ten ziszczył się w ciągu trzech lat od dnia zawarcia umowy, opłata podlega zwrotowi w całości lub w części, w zależności od korzyści uzyskanych przez strony umowy.

3. Zwrotu opłaty dokonuje terenowy organ administracji państwowej, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 10 ust. 4.

Art. 13. 1. Tracą moc:

- 1) ustawa z dnia 13 grudnia 1957 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 1958 r. Nr 1, poz. 1, z 1964 r. Nr 41, poz. 277 i z 1972 r. Nr 23, poz. 164),
- 2) dekret z dnia 3 lutego 1947 r. o podatku od nabycia praw majątkowych (Dz. U. z 1951 r. Nr 9, poz. 74 i z 1971 r. Nr 7, poz. 77) w zakresie dotyczącym odpłatnego nabycia praw majątkowych.

2. Pozostają w mocy przepisy wydane na podstawie art. 1a ust. 2 ustawy wymienionej w ust. 1 pkt 1 do czasu zastąpienia ich nowymi przepisami.

3. Przepisy dekretu wymienionego w ust. 1 pkt 2 stosuje się jednak do nie opodatkowanego odpłatnego nabycia praw majątkowych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, jeżeli przed tym dniem zostało wszczęte postępowanie podatkowe.

4. Ilekroć w przepisach wydanych przed wejściem w życie niniejszej ustawy jest mowa o podatku od odpłatnego nabycia praw majątkowych, rozumie się przez to opłatę skarbową unormowaną przepisami tej ustawy.

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1976 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. W. Kruczek
Sekretarz Rady Państwa: L. Stasiak